

POSTANOWIENIE

Dnia 25 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
w sprawie **B. P.**,
skazanej z art. 177 § 2 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej, w dniu 25 października 2023 r.,
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanej
od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie
z dnia 20 kwietnia 2023 r., sygn. akt VII Ka 195/23,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Olsztynie
z dnia 13 grudnia 2022 r., sygn. akt II K 902/22,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążyć
skazaną.**

[SOP]

UZASADNIENIE

B.P. wyrokiem Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 13 grudnia 2022 r., sygn. akt II K 902/22, została uznana za winną tego, że w dniu 4 listopada 2017 r., na drodze krajowej nr [...], umyślnie naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że będąc w stanie nietrzeźwości, jadąc z kierunku miejscowości D. po zapadnięciu zmroku z włączonymi tylko światłami mijania i z prędkością 145 km/h kierując pojazdem mechanicznym marki [...] o nr rej. [...], poprzez nienależyte oświetlenie drogi powodujące ograniczenie widoczności i

poprzez przekroczenie dozwolonej prędkości 90 km/h, na prostym odcinku drogi doprowadziła do zderzenia z prawidłowo wykonującą manewr zawracania pojazdem marki [...] o nr rej. [...], w wyniku czego kierująca tym pojazdem D.Ł. doznała obrażeń ciała w postaci złamania kości potylicznej, podstawy czaszki, krwaka podpajęczynówkowego oraz szeregu innych obrażeń, które to obrażenia doprowadziły do śmierci wymienionej, a pasażer T.Ł. wielomiejscowego złamania miednicy, stłuczenia głowy z rozległą raną tłuczoną, stłuczenia niewielkiego stopnia tkanki mózgowej z krótkotrwałymi zaburzeniami świadomości, stłuczenia płuc z płynem w jamach opłucnowych, oraz innych obrażeń, pasażerka M.Ł. złamania II kręgu odcinka szyjnego kręgosłupa, stłuczenia głowy z rozległą raną tłuczoną, ranami ust, złamania kości czołowej, krótkotrwałymi zaburzeniami świadomości i obrażeniami mózgu oraz innych obrażeń, których skutkiem było naruszenie u w/w czynności narządów ciała trwające dłużej niż 7 dni w rozumieniu art. 157 § 1 k.k.

tj. przestępstwa z art. 177 § 1 k.k. i art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za które – na podstawie art. 178 § 1 k.k. w zw. z art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. – wymierzono jej karę 3 lat pozbawienia wolności. Ponadto, na podstawie art. 42 § 2 k.k. w zw. z art. 42 § 3 k.k. orzeczono wobec oskarżonej środek kamy w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio, zaś na podstawie art. 47 § 3 k.k. obowiązek zapłaty na rzecz T.Ł. i M.Ł. kwoty po 50000 złotych dla każdego z nich tytułem nawiazki.

Od tego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonej, który – podnosząc zarzuty obrazy przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść wyroku, (art. 7 k.p.k.; art. 7 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.k.; art. 170 § 1 pkt 3, 4 i 5 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 a k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k.; art. 201 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 pkt 5 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 a k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k.; art. 170 § 1 pkt 2 i 5 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 a k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k.), błędu w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia oraz rażącej niewspółmierności kary – wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez uniewinnienie oskarżonej od zarzucanego jej czynu, ewentualnie uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, ewentualnie zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez wymierzenie kary roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat próby.

Sąd Okręgowy w Olsztynie wyrokiem z dnia 20 kwietnia 2023 r., sygn. akt VII Ka 195/23, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Wyrok Sądu drugiej instancji został zaskarżony przez obrońcę skazanej, który we wniesionej kasacji podniósł następujące zarzuty:

1. rażące naruszenie przepisów postępowania karnego mające istotny wpływ na treść zapadłego orzeczenia, a mianowicie art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. polegające na niepełnej kontroli odwoławczej orzeczenia Sądu I instancji poprzez całkowite pominięcie wniosków z opinii prywatnej dr. inż. P.D. wskazujących na istotne błędy merytoryczne, metodologiczne w opiniach biegłych W. G. (k. 353-402) i I. w G. (k. 417-449), w konsekwencji, czego formułowali oni nieprawidłowe i nieadekwatne wnioski co do przyczyny wypadku tj. nadmiernej prędkości, dysponowania przez oskarżoną możliwością uniknięcia zdarzenia, co doprowadziło do uznania oskarżonej za winną zarzucanego jej czynu i jej skazania,

2. rażące naruszenie przepisów postępowania karnego mające istotny wpływ na treść zapadłego orzeczenia, a mianowicie art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 pkt 2-5 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 a k.p.k. zw. z art. 201 k.p.k. polegające na nienależytej kontroli odwoławczej orzeczenia Sądu I instancji poprzez zaniechanie dopuszczenia dowodu z.

— opinii kolejnego biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego oraz uzupełniającej opinii biegłych dotychczas opiniujących, poprzestając jedynie na uznaniu, że wniosek dowodowy zmierza do przedłużenia postępowania, gdyż opinie biegłych (W.G. i I. w G.) są jasne, pełne i nie wymagają uzupełnienia, podczas gdy opinie zawierają błędy metodologiczne i w sposób nieprawidłowy określają: moment powstania stanu zagrożenia, czas reakcji kierowcy w analizie czasowo-przestrzennej, analizę możliwości uniknięcia zdarzenia, czas trwania stanu zagrożenia, prędkość pojazdów, dysponowanie możliwością uniknięcia zdarzenia oraz nie uwzględniają: pory dnia wpływającej na widoczność, innych pojazdów wpływających na widoczność, natężenia ruchu przed zdarzeniem i klasy drogi, niewłączonego kierunkowskazu lewego w [...] przy wykonywaniu manewru zawracania wpływającego na widoczność, co skutkowało

niemożnością ustalenia, czy oskarżona ponosi winę za zaistniały wypadek i jej skazaniem,

— eksperymentu procesowego poprzez uznanie, że brak jest jakichkolwiek możliwości przeprowadzenia eksperymentu polegającego na odtworzeniu przebiegu przedmiotowego zdarzenia, który to winien uwzględniać warunki z dnia 4 listopada 2017 r., podczas gdy dowód miał wyjaśnić przyczyny zaistniałego wypadku drogowego oraz ukazać jego przebieg, a także wykazać który z uczestników i w jakim stopniu przyczynił się do zaistnienia wypadku drogowego, zatem wniosek zmierza do ustalenia, czy czyn zabroniony został popełniony, a eksperyment da się przeprowadzić m.in. z użyciem analogicznych pojazdów i przedmiotów znajdujących się na poboczu i w warunkach zbliżonych do dnia z wypadku, co doprowadziło do uznania oskarżonej za winną zarzucanego jej czynu i jej skazania,

3. rażące naruszenie przepisów postępowania karnego mające istotny wpływ na treść zapadłego orzeczenia, a mianowicie art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. oraz 172 k.p.k. polegające na nienależytej kontroli odwoławczej orzeczenia Sądu I instancji poprzez uznanie opinii biegłego z zakresu badań kryminalistycznych wypadków drogowych W.G. (k. 353-402) i opinii biegłych z I. w G. (k. 417- 449) za jasne i pełne i niesprzeczne, podczas gdy zawierają szereg błędów metodologicznych (w sposób nieprawidłowy określają: moment powstania stanu zagrożenia, czas reakcji kierowcy w analizie czasowo-przestrzennej, analizę możliwości uniknięcia zdarzenia, czas trwania stanu zagrożenia, prędkość pojazdów, dysponowanie możliwością uniknięcia zdarzenia oraz nie uwzględniają: pory dnia wpływającej na widoczność, innych pojazdów wpływających na widoczność, natężenia ruchu przed zdarzeniem i klasy drogi, niewłłączonego kierunkowskazu lewego w [...] przy wykonywaniu manewru zawracania wpływającego na widoczność), a projekcja rekonstrukcji zdarzenia przyjmowana subiektywnie w założeniach przez biegłych sądowych, pozostaje w istotnej sprzeczności z materiałem dowodowym, zaś brak możliwości konfrontacji biegłych przyczynił się do rażącego naruszenia prawa do obrony i uwzględnienie przez organ procesowy wyimaginowanej przez biegłych fałszywej rzeczywistości,

co doprowadziło do uznania oskarżonej za winną zarzucanego jej czynu i jej skazania.

Na podstawie tak sformułowanych zarzutów autor kasacji wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi II instancji, ewentualnie uchylenie wyroków Sądów I i II instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Prokurator w odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna, co uprawniało do jej oddalenia na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Odnosząc się do pierwszego zarzutu należy stwierdzić, że – wbrew temu, co wskazuje autor kasacji – Sąd odwoławczy nie pominął wniosków z tzw. opinii prywatnej, skoro odniósł się do tego dowodu na s. 10 uzasadnienia wyroku, wskazując że za jego pomocą obrońca oskarżonej stara się zanegować wnioski płynące z opinii biegłego W.G. oraz opinii I. w G. Sąd drugiej instancji miał postawy by uznać te dwie opinie za dowody miarodajne dla poczynienia ustaleń faktycznych w sprawie wraz z szeregiem pozostałych dowodów (w tym nagrania z wideorejestratora pojazdu [...], zeznania świadków), które łącznie nie pozostawiają wątpliwości co do przebiegu zdarzenia oraz przypisania skazanej spowodowania wypadku komunikacyjnego. Nie jest zatem zasadny także drugi zarzut, albowiem w kontekście obszerności i finalnej, jednoznacznej wymowy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i w konsekwencji nie budzących wątpliwości ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd pierwszej instancji, nie było potrzeby przeprowadzenia kolejnych dowodów, sygnalizowanych przez obrońcę B.P.

Wbrew temu, co wskazano w trzecim zarzucie Sąd odwoławczy rzetelnie zweryfikował ocenę dowodów z opinii biegłych, szczegółowo analizując ich treść. Wnioski tych opinii są ze sobą zbieżne i Sąd odwoławczy miał podstawy, by uznać je za podstawę poczynienia ustaleń faktycznych. Należy podkreślić, że ocena tego rodzaju dowodów w kontekście potrzeby zastosowania art. 201 k.p.k. należy do

sądu, nie zaś strony. W orzecznictwie podkreśla się, że „w sytuacji, gdy opinia biegłego jest pełna dla sądu, który swoje stanowisko w tym względzie uzasadnił, to fakt, iż opinia taka nie spełnia oczekiwań uczestników postępowania, nie jest przesłanką dopuszczenia kolejnej opinii” (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2019 r., II KK 66/19, LEX nr 2652297*). Warto też zauważyć, że dowody z opinii biegłego W.G. oraz I. w G. zostały dopuszczone w związku ze stwierdzeniem wadliwości pierwszej opinii, pochodzącej od biegłego z Laboratorium Kryminalistycznego KWP w Olsztynie, co wskazuje na wnikliwość Sądu orzekającego w zakresie oceny tego rodzaju dowodów, czego wyrazem jest treść pisemnych motywów wyroku tego Sądu, a co miało wpływ na poziom szczegółowości wyводу Sądu odwoławczego w tym zakresie, który mógł skoncentrować się na zagadnieniach pryncypialnych dla weryfikacji ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd pierwszej instancji.

W sprawie oczywiste jest to, że skazana prowadziła pojazd znajdując się w stanie nietrzeźwości, jechała z prędkością nie mniejszą niż 145 km/h, a zatem rażąco przekraczając dopuszczalną administracyjną prędkość, obowiązującą na tym odcinku drogi (90 km/h), przy czym pojazd prowadziła przy włączonych jedynie światłach mijania, co – w związku z zapadnięciem zmroku – drastycznie ograniczało widoczność i sprawiało, że oskarżona podjęła ryzyko związane z brakiem możliwości skutecznej reakcji na zagrożenie na drodze, zwłaszcza biorąc pod uwagę fakt, że była to droga dwukierunkowa, jednojezdniowa. B. P. sama wyjaśniła, że dostrzegła światła awaryjne stojącego na poboczu pojazdu, jednak nie zauważyła trójkąta ostrzegawczego, ustawionego ok. 100 m przed pojazdem [...], choć był on widoczny z odległości 150-200 m. Dostrzeżenie sygnalizowanej w ten sposób nadzwyczajnej sytuacji na drodze powinno spowodować zmniejszenie prędkości i zachowanie szczególnej ostrożności podczas pokonywania takiego odcinka drogi ze świadomością możliwości pojawienia się na torze jazdy innego uczestnika ruchu. Zaniechanie tych powinności nie pozostawia wątpliwości co do tego, że to skazana naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym i spowodowała wypadek komunikacyjny, nie zaś pokrzywdzona wykonująca manewr zawracania. Bez znaczenia było niewłączenie przez nią kierunkowskazu, skoro przed podjęciem manewru upewniła się, że droga jest pusta, w jej polu widzenia nie

był widoczny pojazd prowadzony przez skazaną, który wówczas znajdował się na łuku drogi w prawo. Zasadnie zatem przyjęto, że zachowanie D.Ł. nie tylko nie było przyczyną wypadku, ale nie stanowiło nawet przyczynienia się do tego zdarzenia.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, na podstawie art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążając skazaną.

[SzK]